

TMMOB
5 HAZİRAN
1996
DÜNYA
ÇEVRE
GÜNÜ
BİLDİRGESİ

*Çevre sorunları,
ulusal ve
uluslararası
boyutta yaşanan
siyasal ve
ekonomik
süreçleri
değiştirme ve
dönüştürme
çabası olmaksızın
çözümlemez, .*

2. Dünya Savaşı sonrasındaki hızlı kapitalist büyümenin ekolojik denge üzerinde yarattığı risklerin farkına varılması ve global karakterli çevre sorunlarının sistemin geleceğini tehdit eder hale gelmesi çevre konusunu Birleşmiş Milletler,» Dünya Bankası,, ÂB ve OECD gibi uluslararası ekonomik örgütlerin gündemine sokmuştur.

1972 yılında Stockholm'de yapılan BM Çevre ve İnsan Konferansı ile başlayan süreçte bugün çevre ile doğrudan ya da dolaylı olarak ilgili bir dizi uluslararası zirve ve konferanstan, uluslararası kuruluşların çevre konusuna ayrılmış doküman ve belgelerinden,, çevre amaçlı proje -ve kredilerden,, çevre kirliliğini önlemek ve doğal kaynakların kullanım -verimliliğini yükseltmek üzere geliştirilmiş teknolojilerden, ekonomi-çevre ilişkisini kurmak üzere geliştirilen tekniklerden ve düzenlemelerden söz etmek mümkündür. -

Tüm bunların sonucunda çevre konusunda iyileşmeler sağlanıyor gibi görünmekle birlikte yeni sorunların ortaya çıkması engellenememektedir.

Zira bir yandan sistemin kapitalist birikim modeline dayalı temel mantığı işlerken diğer yandan çevreyi bir dizi teknik ve idari önleme korumaya çalışmak yeterli olmamaktadır.

Çevre sorunlarının çözümü İİS ünde teknolojik gelişmelere dayalı önlemler önemli bir çözüm aracı olarak sunulmakta, gelişmiş -(sistem) ülkeler bu konuda kendileri (kendisi) için çok karlı bir alan yaratmaktadır. Ancak teknolojik açıdan dışa bağımlı az gelişmiş ülkelerin bu (eknoloji)leri kullanabilmeleri, yeni dış borçlanmalarla mümkün olabilmektedir. •

Çevre sorunlarının eşitsizliği, yoksulluk ve az gelişmişlikle sıkı bağlar içinde olduğu yadsınamaz bir gerçek-

BİLDİRGE

liktir.-Ancak bir yandan çevrenin ve doğal kaynakların, gelecek nesiller için' koninin masını gözetken sürdürülebilir kalkınma gibi kavramlar ortaya atılarken diğer yandan piyasa mekanizmalarına müdahalelerin azaltıldığı planlamayı geri plana iten, hemen tüm alanların kuralılaşmış olduğu, sosyal devlet anlayışının yok edildiği neo-liberal politikalar az gelişmişlere dayatılmaktadır»

5 Haziran Dünya Çevre Günü'nü yaşadığımız bu-günlerde İstanbul'da önemli bir uluslararası zirve toplanıyor. BM Habitat İnsan Yerleşimleri Konferansının ikincisinde kentleşme.. komut ve barınma sorunları kalkınma sorunları ile birlikte ele alınacaktır.- Ancak Türkiye'nin hazırladığı Ulusal Rapordan da anlaşıldığı kadarıyla konferansın resmi kanadında konular neo-liberal söylemlerin egemenliği altında gündeme gelecektir.

Çevre sorunları ulusal ve uluslararası boyutta yaşanan "siyasal ve ekonomik süreçleri değiştirme ve dönüştürme çabası olmaksızın çözümlenemez. Çevre sorunlarını kapitalist birikim modeli, eşitsizlik ve eşitsiz gelişme yoksulluk, barış, demokrasi, siyasi ve ekonomik göç gibi temel sorunlardan ayrı ele almak, nedenlerden çok hava kirliliği, su-kaynaklarının tükenmesi, alanın arazilerinin yok olması, denetimsiz sanayileşme gibi sonuçlarla ilgilenmek ki e yetinmek ve çözümleri bir takım idari ve teknik önlemlerde aramak ciddi bir yanılsama olmaktadır.

Gelişmişlerle 'az gelişmişler, yoksullarla zenginler arasındaki dengesizliğin arttığı ve sistemin bu eşitsizliğin müdahale adına geliştirdiği lümi siyasal ve ekonomik araçlarla bu uçurumu daha da derinleştirdiği bir dünyada, ulusal ve uluslararası boyutta çevre sorunları giderek daha da çözümsüz bir hale gelecektir, II